

POLITICI DE GESTIONARE A FLUXULUI MIGRAȚIONIST: PERSPECTIVE PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ

Cristina VORONEANU

Migrația constituie o tendință a societății contemporane care se află în permanentă ascendență. Conform cercetătorilor și celor mai recente studii, în următoarele decenii migrația va continua să sporească constant, determinând schimbări semnificative în componența populației din diverse regiuni ale lumii.

Uniunea Europeană, datorită poziției sale geografice avantajoase și nivelului de viață avansat, reprezintă pentru migrații din Orientul Mijlociu, Africa și din alte regiuni, principala destinație. Migrații, solicitanții de azil și refugiații tind să beneficieze de protecția Uniunii Europene, de sistemul social european și de totalitatea facilităților (precum libera circulație, indemnizații etc.) dezvoltate de statele membre ca urmare a cooperării în cadrul proiectului european. Conform lui Michael Clemens, doar din regiunea subsahariană din Africa, până în 2050, numărul migraților care se vor stabili în statele europene va spori până la 800 de mil. [2].

Astfel, Uniunea Europeană, se confruntă la etapa actuală cu o creștere a fluxului migraționist, determinat în mare parte de instabilitatea și conflictele din Orient și de pe continentul african. În ultimii ani, Uniunea Europeană a adoptat mai multe cadre normative și a dezvoltat instrumente pentru gestionarea migrației. Analiza acestora denotă însă că strategia Uniunii Europene se axează pe cooperarea cu statele în curs de dezvoltare, în particular statele sudice ale Politicii de Vecinătate și Uniunii pentru Regiunea Mediterană.

Cooperarea în domeniul migrației cu acestea se realizează prin acorduri bilaterale și Cadrul de Parteneriat pentru Migrație (*Partnership Framework on Migration*), care prevede măsuri pe

termen lung și pe termen scurt, pornind de la două modele conceptuale și practice de management al migrației:

- Delegarea managementului migrației statelor în curs de dezvoltare care reprezintă zone de tranzit pentru migranți. Aceste state constituie destinații pentru sistemul de realocare a Uniunii Europene (strategia pe termen scurt).

- Susținerea dezvoltării economice a statelor în curs de dezvoltare generatoare de migrație cu scopul de a crește nivelul de trai al populației acestor țări și astfel de a descuraja migrația. Această strategie se implementează prin alocarea și distribuirea unor fonduri considerabile către statele vizate (strategia pe termen lung).

Uniunea Europeană în momentul actual se axează pe gestionarea pe termen scurt a migrației din Orientul Mijlociu și de pe continentul african, printr-un sistem de relocare a migranților, refugiaților și solicitanților de azil pe teritoriul Uniunii Europene și în statele partenere și învecinate Uniunii, precum Tunisia sau Turcia. Astfel, fluxurile migraționiste din Orientul Mijlociu și Africa de Nord au generat noi dimensiuni în cooperarea Uniunii Europene cu statele partenere în domeniul migrației, unele dintre acestea devenind destinații pentru realocarea migranților sau resurse pentru interceptarea migranților clandestini, măsuri care au cauzat critici la adresa Uniunii Europene [1].

Pe termen lung, Uniunea Europeană urmărește descurajarea migrației prin susținerea statelor în curs de dezvoltare pentru a spori nivelul economic și situația socială a acestor state și astfel a reduce necesitatea populației din aceste țări de a emigra în statele europene, în care pot beneficia de un nivel de trai mai bun și facilități sociale. Cadrul de cooperare în domeniul migrației (*Partnership Framework on Migration*) reprezintă implementarea în practică a acestei politici a Uniunii Europene în raport cu statele africane. Totuși, mediul academic și studiile realizate la acest subiect în ultimii ani relevă că această strategie ar putea genera efectele așteptate doar peste decenii, iar pe termen lung efectul va fi invers, determinând o creștere a migrației [1].

Cercetarea realizată denotă că Uniunea Europeană nu are în prezent o viziune complexă și un sistem de instrumente eficiente pentru gestionarea migrației și prevenirea unor situații similare.

Strategia pe termen lung a Uniunii Europene, după cum am demonstrat, nu va genera reducerea migrației după cum contează liderii și funcționarii europeni, ci, din contra, va determina în decursul următorilor ani sporirea migrației cu caracter economic din statele în curs de dezvoltare spre statele occidentale cu un nivel de viață și salariu mediu pe economie mai mare. Având în vedere aceste considerente, recomandăm statelor și conducerii centrale a Uniunii Europene să continue eforturile de cercetare și identificare a unor soluții, strategii și instrumente optime pentru gestionarea migrației și îmbunătățirea măsurilor pe termen scurt prin întreprinderea următorilor pași:

- Principalul actor în managementul migrației în Uniunea Europeană trebuie să fie statele membre ale Uniunii. Acestea trebuie să își asume angajamentul și responsabilitatea de a ajunge la un consens bazat pe valorile europene și principiile dreptului internațional. De asemenea, toate statele europene trebuie să contribuie, în măsura capacităților lor interne, la sistemul de realocare sau alte inițiative de la Bruxelles, iar în caz contrar – să propună alternative.

- Reformarea sistemului de realocare, astfel încât responsabilitatea să nu fie delegată statelor în curs de dezvoltare cu capacități și resurse limitate și în special statelor în care se înregistrează abuzuri frecvente ale drepturilor universale ale omului.

- Comunitatea științifică tot mai des ajunge la concluzia că migrația nu poate fi eficient stopată. Uniunea Europeană trebuie să își revadă strategiile, astfel încât să se axeze pe maximizarea avantajelor și beneficiilor migrației prin creșterea capacității de integrare a migranților, redirecționarea acestora către statele cu deficit pe piața de muncă și susținerea migranților pentru a se recalifica sau pentru a-și redobândi certificatele de calificare și/sau obține recunoașterea studiilor superioare și medii. De asemenea, cazurile precum cooperarea diasporei din Franța cu Mali, în care migranții sunt factorul de decizie, dezvoltatorul și implementatorul strategiilor de cooperare cu țările generatoare de migrație constituie un model care și-a demonstrat eficiența pe termen lung și trebuie replicat.

Managementul migrației este una dintre cele mai complexe procese pentru că se bazează pe factorul uman și are un caracter interdisciplinar. Gestiunea migrației implică măsuri în toate domeniile de activita-

te ale omului: economie, politică, securitate, cultură, sistemul social etc. Deși criza actuală a determinat accelerarea studiului migrației și a măsurilor de gestionare a acestui fenomen, studiile și literatura în domeniu sunt incomplete. Eforturile de cercetare trebuie să continue asiduu, iar cooperarea și discuțiile dintre cercetători din diverse domenii și clasa politică trebuie încurajate și facilitate la nivel național, regional și internațional.

Referințe:

1. Commission to the European Parliament, the European Council, the Council and the European Investment Bank. *Communication on establishing a new Partnership Framework with third countries under the European Agenda on Migration*. Strasbourg, 7.6.2016 COM(2016) 385. Disponibil pe internet https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/20160607/communication_external_aspects_eam_towards_new_migration_ompact_en.pdf (vizitat 12.04.2019).
2. Politico. *How Europe Can Stop African Migration?* Disponibil pe internet: <https://www.politico.eu/article/europe-can-stop-african-migration-symposium-experts/> (vizitat 24.03.2019).

*Recomandat
Cristina EJOV, dr., conf.univ.*